

2023 | KPSS
EĞİTİM BİLİMLERİ

PROGRAM GELİŞTİRME

Tamamı Çözümlü
SORU BANKASI

Geniş Ebatlı Konfor - Özgün - Anlaşılır - Öğretici

ÇÖZÜMLER HEM KİTAPTA
HEM DE KAREKODDA

KPSS
EĞİTİM BİLİMLERİ
PROGRAM GELİŞTİRME
SORU BANKASI

Editör

Turgut MEŐE

Yazar

Komisyon

©

Bütün hakları Data Yayınlarına aittir.

Yayınevinin izni olmaksızın, kitabın tümünün veya bir kısmının elektronik, mekanik ya da fotokopi yoluyla basımı, çoğaltılması ve dağıtımı yapılamaz.

Sertifika No

40447

ISBN

978-625-6440-14-2

Sayfa Tasarımı

Data Dizgi Grafik

Kapak Tasarımı

Data Grafik Tasarım

Baskı ve Cilt

Data Dijital Matbaacılık

ANKARA

İLETİŞİM

İvedik Organize Sanayi Matbaacılar Sitesi

1518 Sok. Mat-Sit İş Merkezi No:2/20

Yenimahalle / ANKARA

Tel: 0 312 384 29 95 - 0 505 925 57 81

Fax: 0312 342 23 58

www.datayayinlari.com

bilgi@datayayinlari.com

İÇİNDEKİLER

1. BÖLÜM: EĞİTİM İLE İLGİLİ TEMEL KAVRAMLAR - TÜRK EĞİTİM SİSTEMİ

TEST 1	5
TEST 2	9
TEST 3	12
TEST 4	15
TEST 5	18

2. BÖLÜM: PROGRAM GELİŞTİRMEDE TEMEL KAVRAMLAR

TEST 1	21
TEST 2	25
TEST 3	28
TEST 4	30

3. BÖLÜM: PROGRAM GELİŞTİRMEİNİN PLANLANMASI VE KURAMSAL TEMELLERİ

TEST 1	32
TEST 2	35
TEST 3	38
TEST 4	42
TEST 5	45
TEST 6	47
TEST 7	50
TEST 8	52

4. BÖLÜM: PROGRAM TASARISI HAZIRLAMADA HEDEF

TEST 1	54
TEST 2	58
TEST 3	61
TEST 4	63
TEST 5	66
TEST 6	69

5. BÖLÜM: PROGRAM TASARISI HAZIRLAMADA İÇERİK

TEST 1	72
TEST 2	76
TEST 3	79
TEST 4	82
TEST 5	84
TEST 6	86
TEST 7	88

6. BÖLÜM: PROGRAM TASARISI HAZIRLAMADA EĞİTİM DURUMLARI

TEST 1	91
TEST 2	95
TEST 3	98
TEST 4	101

7. BÖLÜM: PROGRAM TASARISI HAZIRLAMADA DEĞERLENDİRME

TEST 1	104
TEST 2	109
TEST 3	112
TEST 4	114
TEST 5	116

8. BÖLÜM: TÜRKİYE'DE UYGULANAN ÖĞRETİM PROGRAMLARI VE ÖZELLİKLERİ

TEST 1	119
TEST 2	121

ÇÖZÜMLER

CEVAP ANAHTARI

EĞİTİM İLE İLGİLİ TEMEL KAVRAMLAR - TÜRK EĞİTİM SİSTEMİ

BÖLÜM 1

Çözümler için karekodu okutunuz.

TEST 1

EĞİTİM İLE İLGİLİ TEMEL KAVRAMLAR - TÜRK EĞİTİM SİSTEMİ

1. Ülkemizde iş yeri isimleri incelendiğinde, birçok iş yerinin İngilizce, Fransızca gibi farklı dillerde olduğu, ancak en kötüsünün ise bazılarının başka bir dille Türkçenin birleşiminden oluştuğu görülmektedir.

Bu uygulamalar, kültürle ilgili kavramlar dikkate alındığında, aşağıdaki kavramlardan hangisi ile açıklanabilir?

- A) Kültürel yayılma
- B) Kültürel yozlaşma
- C) Kültürel gecikme
- D) Kültür boşluğu
- E) Kültürel asimilasyon

2. Metin ve Çetin, aynı köyde doğmuş iki arkadaştır. İlkokulu birlikte köyde okumuşlar, Metin okumak için önce bir yatılı okula devam etmiş, sonra da üniversiteyi okuyarak öğretmen olmuştur. Çetin ise ilkokuldan sonra eğitime devam etmemiş, köyde kalarak babasının mesleği olan çiftçiliğe devam etmiştir. Yıllar sonra her ikisi de evlenme aşamasına gelmiştir. Metin üniversitede tanıştığı, görüşlerinin, hayata bakışının, hayattan beklentilerinin aynı olduğu bir kişiyle anlaşarak evlenmiştir. Çetin ise, başka bir köyde bir kez gördüğü ve sadece adını öğrenebildiği bir kızla ailesinin de onayını alarak görücü usulüyle evlenmiştir.

Metin ve Çetin'in eş seçmedeki tutumları arasındaki farklılık, eğitimin hangi işlevi ile açıklanabilir?

- A) Gizil işlev
- B) Bireysel işlev
- C) Toplumsal işlev
- D) Ekonomik işlev
- E) Siyasal işlev

3. Eğitim; sadece okul, kurs, dersane gibi kurumsal bir yapı altında gerçekleşmez. Hayatın kendisi bir okuldur.

Bu açıklamada vurgulanmak istenen kavram aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yaygın eğitim
- B) Örgün eğitim
- C) Formal eğitim
- D) İnfomal eğitim
- E) Yaşam boyu eğitim

4. Eğitim sisteminin ya da okulun işlevlerinden biri de "Bireyin topluma uyumunu sağlamak, toplumun bireyden beklentilerini gerçekleştirmektir."

Bu tanımlama, eğitimin işlevlerinden hangisini ifade etmektedir?

- A) Toplumsal işlev
- B) Bireysel işlev
- C) Ekonomik işlev
- D) Siyasal işlev
- E) Gizil işlev

5. İnsanlar, doğumundan itibaren çevresinden etkilenmeye başlar ve davranışları, çevresiyle etkileşimi sonucunda şekillenir. Bu çevre, önceleri aile içinde anne, baba, kardeşlerden oluşurken yaş ilerledikçe aile dışındaki, eğitim kurumlarındaki ve iş yerindeki çevreler devreye girer. Bunların hepsi bireyde davranış değişikliklerine neden olur.

Yukarıda vurgulanan kavram aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Eğitim
- B) Öğretim
- C) Öğrenim
- D) Öğretme
- E) Öğrenme

13. Okul çocuklara sadece akademik bilgi değil içinde yaşadıkları toplumda yaşama becerilerini de kazandırmalıdır.

Bu düşünce, eğitimin hangi özelliğine vurgu yapmaktadır?

- A) Okul bir kültürlenme ortamı olmalıdır.
- B) Okul öğrencilere fen ve sosyal bilimler alanlarında yetkinlik sağlanmalıdır.
- C) Okul öğrencilerin iletişim becerilerini geliştirmelidir.
- D) Okul öğrencilerin akademik başarılarını yükseltmelidir.
- E) Okul sadece öğrencilere değil anne-babalara da eğitim vermelidir.

14. I. Eğitime göre daha geniş kapsamlıdır.

II. Ömür boyu devam eder.

III. Zaman yönünden kısıtlı ve sınırlıdır.

IV. Planlı-programlı ve istendik davranışlar kazandırma hedeflidir.

V. Yer, zaman ve mekan bellidir.

Öğretim kavramının özellikleri düşünüldüğünde yukarıdakilerden hangilerinin yanlış olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) III ve IV
- E) III ve V

15. Günümüzdeki eğitim anlayışına göre, aşağıdakilerden hangisi öğrenciye kazandırılmaya çalışılan önemli becerilerden biri değildir?

- A) Bilgiye ulaşma
- B) Bilgi üretme
- C) Bilgiyi paylaşma
- D) Bilgiyi yorumlama
- E) Bilgiyi ezberleme

16. Program geliştirme sürecinin ilk aşaması, eğitim ihtiyaçlarının belirlenmesidir. Bu ihtiyaçlar belirlenirken bireyin, toplumun, konu alanının ve doğanın ihtiyaçları dikkate alınır. Hazırlanacak tüm programlar, bu ihtiyaçları karşılamaya yönelik düzenlenir.

Program geliştirme sürecinin ilk aşaması göz önünde bulundurulduğunda, Türk Eğitim Sisteminin hangi temel ilkesinin gerçekleştirilmesi bu aşamada hedeflenir?

- A) Yöneltilme
- B) Eğitim hakkı
- C) Ferdin ve toplumun ihtiyaçları
- D) İmkan ve fırsat eşitliği
- E) Genellik ve eşitlik

17. Bir özel okul kurucusu, 12 dönümlük bir arazi satın alarak okul binasını yapmış, öğrenci sıraları, yazı tahtaları gibi araç-gereç ve donanımı tamamlamıştır. Bir yandan da okulun yönetim ve öğretim kadrosunu oluşturmuş, son olarak da öğrencilerini kaydetmeye başlamıştır.

Bu özel okul kurucusunun yaptığı işlemler, sistem yaklaşımı açısından aşağıdakilerden hangisini gerçekleştirmeye yöneliktir?

- A) Eğitim sisteminin girdileri
- B) Eğitim sisteminin çıktıları
- C) Eğitim sisteminin ürünleri
- D) Eğitim sisteminin süreçleri
- E) Eğitim sisteminin geribildirimleri

PROGRAM GELİŞTİRMEDE TEMEL KAVRAMLAR

TEST

1

PROGRAM GELİŞTİRMEDE TEMEL KAVRAMLAR

1. Melike Öğretmen, öğretmen olarak atandığı okulda ünitelendirilmiş yıllık planlarını yapmadan önce bir çevre incelemesi yapmıştır. Çevre incelemesi yaptıktan sonra planlarını yapmaya başlamıştır.

Melike Öğretmen'in ünitelendirilmiş yıllık planlarını hazırlamadan önce çevre incelemesi yapmasının temel nedeni aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Programın çerçeve olma özelliğinden yararlanmak
- B) Programın işlevselliğini artırmak
- C) Planlarının değişmez ve genel olma ilkesine uygun olmasını sağlamak
- D) Planlarının öğretim programlarının hedefleri ile tutarlı olmasını sağlamak
- E) Çevre olanaklarını öğrencilere tanıtabilmek için veri toplamak

2. Türkiye'de öğretim programları hazırlanırken Türk Milli Eğitim Sisteminin temel ilkeleri dikkate alınır. Bu ilkelerden biri de "Ferdin ve toplumun ihtiyaçları" ilkesidir.

Buna göre, yukarıda belirtilen ilke yaşama geçirilirken öğretim programının hangi özelliğine uygun davranıldığı sonucuna ulaşılabilir?

- A) Esneklik
- B) Değişmez ve genel olma
- C) Çerçeve olma
- D) İşlevsellik
- E) Uygulayıcıya yardımcı olma

3. Öğretmenler, yıllık plan, ünite planı ve günlük plan hazırlarken aşağıdaki önerilerden hangisini öncelikli olarak yapmalıdır?

- A) Planları ders kitabının yönlendirmelerine göre yapma
- B) Öğrencilerin önceki yıllarda öğrenmiş olmaları gereken bilgileri dikkate alma
- C) Öğrencilerin zorlanarak ulaşabileceği güçlükte hedefler belirleme
- D) Ders boyunca sürecek uzun etkinlikler planlama
- E) Öğretim programını inceleme

4. Bir eğitim kurumunda, ders içinde ve ders dışında gerçekleştirilen bütün etkinlikleri kapsayan program türüdür.

Yukarıda tanımlanan program türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Eğitim programı
- B) Öğretim programı
- C) Ders programı
- D) Ünitelendirilmiş yıllık plan
- E) Örtük program

5. Her öğretim kademesinin, kendi amaçları doğrultusunda belirlenmiş dersleri ve her dersin kendi amaçları doğrultusunda belirlenmiş konuları vardır. Bu konular, Talim Terbiye Kurulu tarafından programlar hazırlanırken hedeflere uygun olarak belirlenir. Eskiden bu konular liste hâlinde yayınlanır ancak etkinliklere ya da kazanımlara ye verilmezken günümüzde bu konu listelerinin kullanımından vazgeçilmiştir.

Buna göre, belli bir öğretim kademesinde öğretilecek konular, aşağıdaki program türlerinden hangisi ile ifade edilebilir?

- A) Eğitim programı
- B) Öğretim programı
- C) Ders programı
- D) Müfredat
- E) Ekstra program

TEST

3

PROGRAM GELİŞTİRMEDE
TEMEL KAVRAMLAR

1. Aşağıdakilerden hangisi bir eğitim programı tanımlanamaz?

- A) Öğrenene okulda ve okul dışında planlanmış etkinlikler yoluyla sağlanan öğrenme yaşantıları düzeneğidir.
- B) Tüm eğitim faaliyetlerini içeren, resmi programın dışında kalan tüm etkinliklerdir.
- C) Bir çalışma alanında diploma ya da sertifika alabilmek için sistematik olarak sıralanması gereken dersler ya da konulardan oluşan listedir.
- D) Öğrencilerin öğretmenlerin rehberliği altında kazandıkları yaşantıların tümüdür.
- E) Hedef, içerik, eğitim durumları ve değerlendirme öğelerinden oluşan öğrenme planıdır.

2. Günümüz eğitim sisteminin değerlendirme aşamasında daha çok çoktan seçmeli testler kullanılmaktadır. Değerlendirme aşamasındaki bu değişim, programın öğretim durumlarının boyutunda konuların test usulüne göre anlatılması şeklinde kendini göstermektedir. Ders sürecinde test kitapları da ders kitapları kadar çok kullanılmaktadır. Bu durum öğretim hedeflerinin ve davranışlarının da değişmesine neden olmaktadır.

Bu durum eğitim programıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine en çok dikkat çeker?

- A) Program geliştirme canlı bir süreçtir.
- B) Programın değerlendirme ögesi sistemden bağımsız bir özelliğe sahiptir.
- C) Programın eğitim durumları ögesi değerlendirmeyi en az etkileyen öğedir.
- D) Eğitim programları sistem yaklaşımıyla oluşturulur.
- E) Programın öğeleri arasında dinamik ilişki vardır.

3. Ara disiplinlerden biri olan Afet Eğitimi ve Güvenli Yaşam dersinin İstanbul'da daha çok deprem ile ilgili, Rize'de ise daha çok sel ve heyelan ile ilgili bilgilendirmeler şeklinde işlenmesi eğitim programlarının aşağıdaki özelliklerinden hangisiyle daha çok ilişkilidir?

- A) Uygulanabilir olma
- B) İşlevsel olma
- C) Esnek olma
- D) Çerçeve olma
- E) Toplumun görüşleriyle uyumlu olma

4. Uyuşturucu maddeler, yasa dışı oluşumlar, işsizlik, küresel ısınma, erozyon, depremler, terör vb. gibi olumsuz durumların tüm insanlığı etkilediği gibi ülkemizi de etkilemesinden yola çıkılarak hazırlanan eğitim programlarına bu tehlikeleri önleyici dersler eklenmesi eğitim programlarının aşağıdaki özelliklerinden hangisiyle en çok ilişkilidir?

- A) Uygulanabilir olma
- B) İşlevsel olma
- C) Esnek olma
- D) Çerçeve olma
- E) Toplumun görüşleriyle uyumlu olma

5. Aşağıdakilerden hangisi, eğitim programlarının sürekli olarak geliştirilmesini gerektiren nedenlerden biri değildir?

- A) İlk uygulamada yüzde yüz öğrenme sağlayacak yetkinlikte program hazırlamanın çok güç olması
- B) Okulların bürokratik bir yapı içinde örgütlenmiş olması
- C) Eğitim teknolojilerinde ilerlemeler kaydedilmesi
- D) Konu alanlarındaki bilgi birikiminde önemli değişiklikler olması
- E) Eğitime temel oluşturan bilimlerde bilgi birikiminin artması

TEST

1

PROGRAM TASARISI
HAZIRLAMADA HEDEF

1. Öğretim programının hedefleri bilişsel, duyuşsal ve psikomotor alan davranışlarından oluşur. Bu alanların her birinin kazandırılması ve değerlendirilmesi, farklı etkinlikleri gerektirir. Bunlar içerisinde duyuşsal alan davranışları, hem kazandırılması hem de değerlendirilmesi diğer alanlara göre daha zor davranışları içerir.

Buna göre, aşağıdaki hedef davranışlardan hangisinin kazandırılması ya da değerlendirilmesi diğerlerine göre daha zordur?

- A) Dairenin alanını hesaplama
- B) Özgün bir şiir yazma
- C) Verilen konuyla ilgili resim yapma
- D) Yardım almadan düz ve ters takla atma
- E) Trafik kurallarını önemseme

2. Sarmal programın dayandığı temel düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Öğrencilerin, önemli bilgileri kendi kendilerine keşfetmeleri
- B) Öğrenme sürecinde deneyimden önce bilginin gerekli olduğu
- C) Öğrencilere belli kavramların belli gelişim düzeylerinde verilmesi
- D) Yeni öğrenilenlerin ön öğrenmeler üzerine inşa edilmesi
- E) Öğrencilerin, öğretmen kılavuzluğunda araştırmalar yaparak kendi kendilerine öğrenmeleri

3. Aşağıdakilerden hangisi bilişsel alanın kavrama düzeyindeki davranışlara örnek olamaz?

- A) Verilen bir tanımın hangi kavrama ait olduğunu söyleme
- B) Trafik kazalarının sonuçlarını yorumlayabilme
- C) İklim özellikleri ve yükseltisi verilen bir yerde yetişebilecek ürünleri tahmin etme
- D) Karada yaşayan hayvanlar ile denizde yaşayan hayvanları karşılaştırarak farklılık ve benzerliklerini söyleme
- E) Okunan bir öyküyü özet bir şekilde anlatma

4. Aşağıdaki davranışlardan hangisi Bloom'un duyuşsal alan taksonomisinde diğerlerine göre daha üst düzey bir davranıştır?

- A) Bilinçsiz enerji tüketiminin sonuçlarının farkında olma
- B) Toplumsal kuralları önemseme
- C) Bir tiyatro oyununda görev almaktan zevk alma
- D) Gördüğü bir sanatsal resimden hoşlanma
- E) Doğal yaşamla ilgili sorunlara karşı duyarlı olduğu için bir ekoloji dergisine abone olma

5. Din kültürü ve ahlak bilgisi dersinde namazın kılınışını öğrencilerine öğretmeyi amaçlayan bir öğretmen, program çizelgesine işleyeceği konu ile ilgili "Namazın kılınışını kavrayabilme ve uygulayabilme" hedefini yazmıştır.

Buna göre yukarıda verilen durum, hedef yazma ilkelerinden hangisi ile uyuşmamaktadır?

- A) Açıklık ve seçiklik
- B) İçerikte kenetlilik
- C) Ürüne dönüklük
- D) Genellilik ve sınırlılık
- E) Davranışa dönüklük

TEST

3

PROGRAM TASARISI
HAZIRLAMADA HEDEF

1. Aşağıda verilen ifadelerden hangisi bir hedef cümlesi değildir?

- A) Türkçe dersinde ünlemin işlevlerini kavrayabilme
- B) Fen bilimleri dersinde madde ve enerji konusunun kavramlarını bilme
- C) Din kültürü ve ahlak bilgisi dersinde hac ibadetlerinin çeşitleri
- D) Sosyal bilgiler dersinde Atatürk'ün ilkelerine isteyerek uyabilme
- E) Matematik dersinde karenin alanını hesaplayabilme

2. "Madde kavramını tanımlar." hedefinin dikey ve yatay hedef sınıflaması aşağıdakilerden hangisidir?

	Dikey	Yatay
A)	Uzak	Bilişsel
B)	Genel	Duyuşsal
C)	Genel	Psikomotor
D)	Özel	Bilişsel
E)	Uzak	Duyuşsal

3. Aşağıdakilerden hangisi bir dersin öğretim programında yer alan temel öge olan kazanımların sahip olması gereken bir niteliktir?

- A) İhtiyacı karşılamaya yönelik olma
- B) Öğretim sürecinde işe koşulacak yol, yöntem, teknik ve taktikleri içermesi
- C) Öğretmenin sahip olması gereken öğretim becerilerini belirtme
- D) Beceriye uygun materyal kullanma
- E) Ölçme ve değerlendirme araçlarını somutlaştırma

4. "Tüm laboratuvar malzemeleri arasında petri kabını seçer." hedefi Bloom'un bilişsel alan taksonomisine göre hangi basamakta yer alır?

- A) Bilgi
- B) Kavrama
- C) Uygulama
- D) Analiz
- E) Sentez

5. Aktif öğrenme tekniklerinden "Şiir Yazma" tekniğinde, her öğrenci bir satır yazmak koşuluyla konuyla ilgili şiirler oluşturulur.

Buna göre şiir yazma tekniğinde öğrencilerden beklenen davranış bilişsel alanın hangi basamağında-dır?

- A) Bilgi
- B) Kavrama
- C) Analiz
- D) Sentez
- E) Değerlendirme

6. Görüş geliştirme tekniğinde öğrenciler farklı görüşteki arkadaşlarının düşüncelerini ve bu düşüncelerin gerekçelerini öğrendikten sonra kendi görüşünü değiştirebilmektedir.

Görüş geliştirme tekniğinin bu aşamasında öğrencilerin bilişsel alanın hangi basamağında davranış göstermesi gerekir?

- A) Kavrama
- B) Uygulama
- C) Analiz
- D) Sentez
- E) Değerlendirme

7. Murat sürekli olarak rap müzik dinleyen bir gençtir. Tüm rap müzik gruplarını tanımakta, bu grupların şarkılarını ezberlemeye çalışmaktadır.

Buna göre Murat'ın bu davranışları duyuşsal alanın hangi basamağındadır?

- A) Alma
- B) Tepkide bulunma
- C) Değer verme
- D) Örgütlenme
- E) Nitelenmişlik

11. Yapılandırmacı öğrenme yaklaşımı, öğrencilerin karşılaştığı yeni bilgiyi, ön öğrenmelerle ilişkilendirerek anlamlandırması anlayışı üzerine kuruludur. Dolayısıyla her yeni öğrenme sürecinde ön öğrenmelerin hatırlanması gerekir.

Buna göre, yapılandırmacı anlayışa uygun bir program hazırlamak isteyen program geliştirme uzmanının aşağıdaki içerik düzenleme yaklaşımlarından hangisini kullanması daha uygun olur?

- A) Doğrusal program
- B) Sarmal program
- C) Piramitsel program
- D) Konu ağı-proje merkezli program
- E) Çekirdek program

12. Tıp fakültesini kazanan Kadir, okulun ilk yılında İngilizce, matematik, türkçe, inkılap tarihi derslerini görmüş, ikinci sınıfta bu derslerden İngilizce ve matematik kalmış, diğer dersler ise meslek derslerinden oluşmuştur. Kadir son sınıfa geldiğinde ise, hangi alanda uzmanlaşacağını kararlaştırmıştır.

Buna göre, Kadir'in öğrenim gördüğü tıp fakültesinde içeriğin aşağıdakilerden hangisine göre düzenlendiği söylenebilir?

- A) Doğrusal program
- B) Sarmal program
- C) Piramitsel program
- D) Çekirdek program
- E) Modüler program

13. Üniversite sınavlarına iyi hazırlanan Başak, çok istediği biyoloji bölümünü yüksek bir puanla kazanır. Üniversitenin ilk yılında, lisedeki derslerden çok farklı dersleri yoktur. Tarih, matematik, İngilizce gibi derslerin yanında temel biyoloji, temel fizik, temel kimya gibi alanı ile ilgili dersleri almıştır. Ancak ikinci sınıftan itibaren, biyolojinin alt konularını karşısında ders olarak bulur. Sınıf ilerledikçe, aldığı tüm derslerin, biyolojinin bir alt konusundan oluştuğunu fark eder.

Buna göre, Başak'ın eğitim gördüğü üniversitenin öğretim programında aşağıdaki içerik düzenleme yaklaşımlarından hangisinden yararlandığı söylenebilir?

- A) Piramitsel program
- B) Modüler program
- C) Doğrusal program
- D) Sarmal program
- E) Çekirdek program

14. Bilgisayar destekli eğitim programları, daha çok öğrencinin bireysel olarak kendi başına öğrenmeler gerçekleştirmesi amacıyla hazırlanmaktadır. Öğrenme sürecinin tüm sorumluluğu öğrenciye aittir. Süreci öğrenci başlatır, sürdürür ve tamamlar. Bu nedenle her bir konuya ait etkinliklerin ayrı ayrı düzenlenip her konu ile ilgili ayrı değerlendirme yapılması gerekir.

Bilgisayar destekli eğitim programlarının bu özelliği dikkate alındığında, aşağıdaki programlardan hangisinin kullanılması daha etkili olur?

- A) Sarmal program
- B) Piramitsel program
- C) Sorgulama merkezli program
- D) Konu ağı-proje merkezli program
- E) Modüler program

PROGRAM TASARISI HAZIRLAMADA EĞİTİM DURUMLARI

TEST
1

PROGRAM TASARISI HAZIRLAMADA EĞİTİM DURUMLARI

1. Aşağıdakilerden hangisi, öğretim programları düzenlenirken “eğitim durumları” ögesinin düzenlenmesinde dikkate alınması gereken ilkelerden biri değildir?

- A) Mümkün olduğunca fazla duyu organına hitap edebilecek etkinliklere yer vermek
- B) Programa alınacak etkinliklerin öğrencilerin gelişim özelliklerine uygun olmasına önem vermek
- C) Programa alınacak etkinliklerin öğrencilerin katılımını ve etkileşimini sağlayacak nitelikte olmasına göz önünde bulundurmak
- D) Düzenlenecek etkinliklerin konu alanının yapısına ve kazandırılmak istenen hedef davranışların özelliklerine uygun olmasına dikkat etmek
- E) Programa alınacak etkinliklerin, değerlendirme sürecinde kullanılacak ölçme ve değerlendirme araçlarına uygun olmasını sağlamak

2. Öğretmenler, ünitelendirilmiş yıllık planlarına uygun olarak ders planları (günlük plan) hazırlayarak derslerine girerler. Ders süreci, bu plan doğrultusunda gerçekleşir. Ders planı üç temel bölümden oluşur: giriş, gelişme ve sonuç.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi ders planının giriş bölümü etkinliklerinden biri değildir?

- A) Öğrencileri dersin hedefinden haberdar etme
- B) Öğrencilerin dikkatini konuya yönlendirme
- C) Öğrenci katılımını sağlama
- D) Öğrencileri öğrenmeye istekli hale getirme
- E) Konuyla ilgili ön koşul öğrenmeleri hatırlama

3. Öğretmenler, ünitelendirilmiş yıllık planlarını hazırlarken aşağıdakilerden hangisini öncelikle göz önünde bulundurmalıdır?

- A) Öğretim programları
- B) Öğrencilerin gelişim özellikleri
- C) Öğrencilerin bireysel farklılıkları
- D) Öğrencilerin ilgi, ihtiyaç ve beklentileri
- E) Okulun fiziki yapısı, araç-gereç ve donanımı

4. Öğretmenlerin hazırlayacakları ders planlarında (günlük plan) belirleyici olan dört temel değişken vardır.

Aşağıdakilerden hangisi bu değişkenlerden biri değildir?

- A) İpuçları
- B) Katılım
- C) Rekabet
- D) Pekiştirme
- E) Dönüt-düzeltilme

5. Öğretmenlerin hazırlayacakları planlarda belli özellikler aranır.

Aşağıdakilerden hangisi bu özelliklerden biri değildir?

- A) Hedeflere ulaştırıcı nitelikte olması
- B) Öğrencilerin gelişim özelliklerine, ilgi, ihtiyaç ve beklentilerine uygun olması
- C) Öğretim ilkelerine uygun ve uygulanabilir nitelikte olması
- D) Branş öğretmenleri, öğrenci ve velilerin işbirliği ile hazırlanması
- E) Çağdaş eğitim anlayışlarına uygun olarak açık, anlaşılır, esnek ve işlevsel olması

PROGRAM TASARISI HAZIRLAMADA DEĞERLENDİRME

TEST

1

PROGRAM TASARISI HAZIRLAMADA DEĞERLENDİRME

1. Bir öğretim programının başarısı, öğrencilerin giriş davranışları ile çıkış davranışları arasındaki fark kadardır. Bu fark ne kadar fazla ise programın niteliği o kadar yüksektir.

Bu görüşü savunan bir program geliştirme uzmanının değerlendirme sürecinde aşağıdakilerden hangisinden yararlanması beklenir?

- A) Hedeflere dayalı değerlendirme
- B) Ürüne dayalı değerlendirme
- C) Erişiye dayalı değerlendirme
- D) Başarıya dayalı değerlendirme
- E) Programın öğelerine dayalı değerlendirme

2. Öğretim programları bölge ya da ülkenin tamamında uygulanabilir olacak şekilde hazırlanmalıdır. Bunu sağlamak için hazırlanan öğretim programları uygulamaya geçmeden önce bir ya da iki yıl deneme uygulaması yapılır. Bu süreçte program üzerinde gerekli düzeltme ve geliştirme çalışmaları yapıldıktan sonra uygulamaya geçilir.

Öğretim programlarının denemesinin yapılacağı okulların belirlenmesinde aşağıdaki ölçütlerden hangisi doğru bir ölçüt olmaz?

- A) Ülkenin tüm bölgelerini temsil edecek illerin belirlenmesi
- B) Belirlenen illerden il merkezi, ilçe merkezi, varsa daha küçük yerleşim birimlerinden okulların seçilmesi
- C) Seçilen okulların alt yapı, araç gereç ve donanımının yeterli olması
- D) Seçilen okullardaki öğretmen ve yöneticilerin en az yirmi yıllık tecrübeye sahip olması
- E) Seçilen okullardaki öğrencilerin her düzeyde öğrenme özelliğine sahip öğrencilerden oluşması

3. Bir öğretim programı hazırlayan program geliştirme uzmanı, program uygulanmaya başlamadan önce öğretim yılı başında, programın içeriğini kapsayan konularda öğrencilere bir test uygulamıştır. Programın uygulaması tamamlandıktan sonra, öğretim yılı sonunda, öğretim yılı başında uyguladığı teste paralel bir test uygulamış ve her iki testten elde ettiği sonuçları birbiriyle karşılaştırarak programın niteliği hakkında bir karara varmıştır.

Bu program geliştirme uzmanının kullandığı program değerlendirme yaklaşımı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hedeflere dayalı değerlendirme
- B) Programın öğelerine dayalı değerlendirme
- C) Erişiye dayalı değerlendirme
- D) Ürüne dayalı değerlendirme
- E) Başarıya dayalı değerlendirme

4. Öğretim programlarının hazırlanması, yıllarca aynı şekilde kullanılacağı anlamına gelmemektedir. Bilimsel ve toplumsal gelişmelere paralel olarak programların güncellenmesi ve yenilenmesi gerekir.

Buna göre, öğretim programlarının değerlendirilmesinin temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Programların verimliliğini belirlemek
- B) Programların sürekliliğini sağlamak
- C) Programın içeriğini güncellemek
- D) Programın uygulanması sonucunda öğrenci davranışlarındaki değişiklikleri izlemek
- E) Programlarda yer alacak konuların neler olacağını belirlemek

TEST

3

**PROGRAM TASARISI
HAZIRLAMADA
DEĞERLENDİRME**

1. Eğitim programları oluşturulduktan sonra eksikliklerinin belirlenebilmesi için deneme uygulaması yapılması gerekir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi program denemesi esnasında dikkat edilmesi gerekenlerden değildir?

- A) Seçilecek okulların ülkedeki tüm okulları temsil edebilmesi
B) Uygulamaya katılacak öğretmenlerin deneyimli ve istekli olması
C) Uygulamaya katılacak öğrenci grubunun homojen özellik göstermesi
D) Okul yöneticisi ve öğretmenlere yeni program hakkında bilgi verilmesi
E) Kullanılacak materyallerin okul yöneticisi ve öğretmenlere tanıtılması

2. Programların uygulanmasının ardından öğrencilerin bilişsel, duyuşsal ve devinişsel alanlardaki hedeflere ulaşım ulaşmaması durumu ile birlikte; öğretmenlerin, okul yöneticisi ve gözlemcilerin raporlarına bağlı olarak programın uygulanıp uygulanmayacağına karar verilir.

Amacına göre değerlendirme türleri dikkate alındığında deneme uygulamasının sonunda aşağıdaki değerlendirme türlerinden hangisi uygulanır?

- A) Summatif   B) Formatif   C) Diagnostik
D) Norm dayanaklı   E) Ölçüt dayanaklı

3. Aşağıdaki program değerlendirme türlerinden hangisi programın kazanımlarını temel alır?

- A) İhtiyaca cevap verici model
B) Eğitsel eleştiri modeli
C) Farklar yaklaşımı modeli
D) Uygunluk - olasılık modeli
E) Hedefe dayalı model

4. Bir halk eğitim merkezi dikiş kursları için yeni bir eğitim programı geliştirmiştir. Programın belirlenen hedefleri doğrultusunda program standartları;

- Fizyolojik yapıya uygun ölçü alır
- Etek, pantolon, yelek, bluz, elbise, ceket, manto kalıpları üzerinden kesim yapar
- Etek, pantolon, yelek, bluz, elbise, ceket, manto diğer
- Günün modasına uygun uygulamalı çizim yapar

şeklinde belirlenmiştir.

Programın deneme uygulamasının ardından, öğrencilerin program sonundaki performansları ile program standartları karşılaştırıldığında performans ve standartlar arasında fark olduğu görülmüştür. Bu farka bağlı olarak karar vericiler, bir önceki evreyi tekrar gözden geçirerek kullanılabilir hale getirmeye karar vermişlerdir.

Buna göre bu programın değerlendirilmesi sırasında aşağıdaki program değerlendirme modellerinden hangisi kullanılmıştır?

- A) Uygunluk olasılık modeli
B) Program öğelerine dayalı model
C) Farklar yaklaşımı
D) Eğitsel eleştiri modeli
E) Metfessel - Michael modeli

5. Bir program geliştirme uzmanı program değerlendirme sırasında eğitim öğretim sürecinde emeği olan herkesin fikrinin alınması gerektiğini öne sürmektedir.

Aşağıdaki program değerlendirme modellerinden hangisi bu program geliştirme uzmanının görüşünü desteklemektedir?

- A) Farklar yaklaşımı
B) Uygunluk-olasılık modeli
C) Bağlam, girdi, süreç ve ürün modeli
D) Metfessel - Michael modeli
E) İhtiyaca cevap verici model

TÜRKİYE'DE UYGULANAN ÖĞRETİM PROGRAMLARI VE ÖZELLİKLERİ

TEST 1

TÜRKİYE'DE UYGULANAN ÖĞRETİM PROGRAMLARI VE ÖZELLİKLERİ

1. Öğretim programları, eğitim biliminin ve psikolojinin bulguları, kuramlar ve yaklaşımlar dikkate alınarak hazırlanır. Bir öğretim programında birden fazla kuram, yaklaşım ya da modelin etkisi olabilir.

Ülkemizde şu an uygulanan öğretim programlarında temele alınan öğrenme yaklaşımı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Çoklu Zeka Kuramı
- B) Yapılandırmacı Öğrenme
- C) Tam Öğrenme Modeli
- D) İşbirlikli Öğrenme Yaklaşımı
- E) Beyin Temelli Öğrenme

2. Çağdaş eğitim anlayışlarında birey, öğretimin merkezindedir. Öğretmen rehber, yol gösterici kişidir. Programlar, bireyi merkeze alarak hazırlanır.

Buna göre, Türkiye'deki son öğretim programlarının hangi program tasarımı yaklaşımına uygun olarak hazırlandığı söylenebilir?

- A) Yaşam şartları tasarımı
- B) Yaşantı merkezli tasarım
- C) Romantik tasarım
- D) Hümanistik tasarım
- E) Çocuk merkezli tasarım

3. Her öğretim programı, o ülkede kabul gören genel felsefelere, toplumsal anlayışlara dayanır.

Ülkemizde uygulanan öğretim programının dayandığı temel eğitim felsefesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Daimicilik
- B) İlerlemecilik
- C) Esasicilik
- D) Yeniden kurmacılık
- E) Pragmatizm

4. **Şu an ülkemizde yürürlükte bulunan öğretim programlarının hazırlanması süreciyle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?**

- A) Programlar hazırlanırken Avrupa Birliği normları dikkate alınmıştır.
- B) Programlarda Türk dili ve tarih bilinci geliştirme üzerinde durulmuştur.
- C) Bilişsel akımların yerini davranışçılık almıştır.
- D) Kuramsal bilgiden çok öğrenmeyi öğrenme ön plana alınmıştır.
- E) Üst düzey becerilerin kazandırılması önemsenmiştir.

5. Öğretim programlarının hazırlanmasında yararlanılan süreçler bakımından farklı modeller kullanılmaktadır.

Şu an ülkemizde uygulanan öğretim programlarının hazırlanmasında gerçekleştirilen uygulamalar aşağıdaki program geliştirme modellerinden hangisine daha uygundur?

- A) Taba modeli
- B) Tyler modeli
- C) Taba-Tyler modeli
- D) Yenilikçi-durumsal model
- E) Süreç modeli

ÇÖZÜMLER

DATA KÜYİNİLARI

Test 2 Çözümleri

Çözüm 1: A, B, C ve D seçeneklerinde yer alan örnekler eğitim sonucu kazanılmış davranışlara örnek gösterilirken narkezo etkisinde konuşamayan bir bireyin narkezo'dan sonra konuşabilmesi eğitim sonucunda kazanılmaz. Bu geçici bir durumdur. Narkezo'dan sonra bireyin eskisi gibi konuşabilmesi geçici durumdan kurtulduğunu gösterir. Doğru cevap E seçeneğidir.

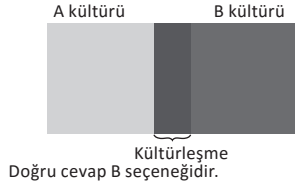
Çözüm 2: 1924 yılında J. Dewey Türkiye'ye davet edilmesi sonucunda bazı incelemeler yapıp, önerilerde bulunmuştur. J. Dewey'in Türkiye'de yaptığı çalışmalar ile Türk Milli Eğitim Sistemi'nde köy enstitülerinin kurulmasına ve öğrenci merkezli sistemin yaygınlaşmasına öncülük ettiği söylenebilir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 3: Eğitim; yaşantı yoluyla gerçekleşir, bir süreç sonucunda kazanılır ve davranış değişikliği ile sonuçlanır. Eğitimde temel amaç istedik yönde olumlu davranışlar kazandırmaktır. Ancak informal eğitim sürecinde bazı olumsuz durumların da kazanıldığı gözlenebilir. Eğitimin telkin yolu ile yapılması doğru bir ifade değildir. Çünkü eğitimde amaç bireyde olumlu davranış değişiklikleri kazandırmaktır. Bir düşünceyi bireyin belleğine aşılacak eğitimde etik bir durum değildir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 4: Kültürleme zoraki, gelişigüzel ve kasıtlı kültürleme olmak üzere üç bölüme ayrılır. A ve E seçeneğinde yer alan durumlar gelişigüzel kültürlemeye örnek gösterilebilir. B ve C seçeneklerinde yer alan ifadeler ise kasıtlı kültürlemeye örnek gösterilebilir. Ancak Myanmar'da yaşayan Ahmet'in adının değiştirilmek istenmesi zorunlu olarak yapılan bir durumdur. Zoraki kültürleme; kültürel değerlerin bireye zorla kabul ettirilme sürecidir. Tek yönlü bir kültürleme söz konusudur. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 5: Kültürleme, toplumdaki kültürel değerlerin bireylere aktarılmasıdır. Kültürlemenin amaçlı, planlı, programlı olarak yapılan eğitimidir. Kültürleme kültürel değerlerin ve ürünlerin bireye kazandırılması ya da aktarılması sürecidir. Toplumun bireylerin kendi yaşam biçimlerini, istek ve beklentilerine göre etkilemesi, değiştirmesidir. Bu nedenle Engin Öğretmen'in öğrencilere yönelik yapmak istediği kültürlemedir. Doğru cevap C seçeneğidir.

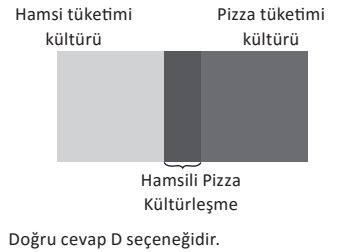
Çözüm 6: Kültürleşme farklı kültürlerin karşılıklı etkileşime girmesiyle gerçekleşen kültür alışverişidir. Grupların sürekli doğrudan temasa geçtiklerinde ortaya çıkan kültürel özelliklerin değiş tokuşu olarak tanımlanır. Beste Öğretmen'in öğrencilerinin dönem başında kendi bölgelerine özgü davranışlar sergilerken dönem sonunda farklı bölgelerde görülen davranışları da göstermeye başlamaları kültürleşme ile ilişkilendirilir.

Çözüm 7: Gelişigüzel kültürleme; kültürel değerlerin bireylere gelişigüzel yollarla kabul ettirilme sürecidir. Neyin, nasıl, niçin ne zaman, kime aktarılacağı önceden belirlenmemiştir. Bu nedenle Selim'in yaz tatilini köyde geçirdiği süreçte birçok şey öğrenmesi gelişigüzel kültürleme ile ilişkilendirilir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 8: Yaygın eğitim; örgün eğitim sistemine girmemiş, bu sistemin herhangi bir kademesinde bulunan veya bu kademelerden ayrılmış olan kişilere ilgi veya ihtiyaç duydukları alanlarda yapılan eğitimidir. Bu nedenle uluslararası bir toplantıya katılmak amacıyla Türkiye'ye gelen yabancı uyruklu birinin Türk kültürünü tanıtmak amacıyla düzenlenen etkinliğe katılması yaygın eğitim kapsamındadır. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 9: Kültürleşme farklı kültürlerin karşılıklı etkileşime girmesiyle gerçekleşen kültür alışverişidir. Grupların sürekli doğrudan temasa geçtiklerinde ortaya çıkan kültürel özelliklerin değiş tokuşu olarak tanımlanır. Karadeniz yöresine ait hamsi yemeği ile İtalya'ya özgü pizza yemeğinin hamsili pizza olarak yeniden yapılması kültürleşme ile ilişkilendirilir.

Çözüm 10: Yaygın eğitim; örgün eğitim sistemine girmemiş, bu sistemin herhangi bir kademesinde bulunan veya bu kademelerden ayrılmış olan kişilere ilgi ve ihtiyaç duydukları alanlarda yapılan eğitimidir. Bu nedenle A, B, C ve E seçeneğindeki ifadeler yaygın eğitim kapsamında gösterilebilir. Ancak yüksek lisans kapsamında verilen eğitimler belli yaş gruplarındaki bireylere, milli eğitimin amaçları doğrultusunda hazırlanmış eğitim programlarıyla okul çatısı altında düzenli olarak yapıldığı için örgün eğitim kapsamındadır. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 11: Formal eğitim; planlı, programlı, hedefleri olan, sürecin belli aşamalarında ve sonunda değerlendirme işlemleri yer alan, öğretim yoluyla gerçekleştirilen eğitimidir. Bu nedenle formal eğitim ile ilgili A, B, D ve E seçeneklerinde yer alan ifadeler ulaşılabilir. Ancak formal eğitimin bilinç dışı, rastlantısal ya da şartlanmalarla gerçekleştiği söylenemez. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 12: Belli bir kasıt ya da hedefe yönelik olmayan, planlı ve programlı olmadan, doğal ortamda kendiliğinden oluşan, olumlu ya da olumsuz olarak gerçekleşen öğrenmeler informal eğitim kapsamında değerlendirilir. İnfomal eğitim planlı ve programlı olmadığı için kazanılan beceriler kişiye göre değişiklik gösterebilir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 13: Büşra'nın okula başladıktan sonra sınıfta belirlenen kurallar ve derste yıl boyunca işlenen konular doğrultusunda evde başkasına ait bir eşyaya alırken izin istemesi formal eğitim kapsamında değerlendirilir. Formal eğitim okullarda belli bir plan ve program çerçevesinde gerçekleştirilen eğitimidir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 14: Genellik ve eşitlik ilkesine göre eğitim kurumları dil, ırk, cinsiyet ve din ayrımı gözetilmeksizin herkese açıktır. Eğitimde hiçbir kişiye, aileye veya zümreye imtiyaz tanınmaz. Bu nedenle farklı uluslardan öğrenciler MEB dahil olmak üzere MEB'e bağlı herhangi bir eğitim kurumunda ders eğitim görebilirler. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 15: Bireylerin çevresindekilerden ve büyükelenden gördüklerini kendi anne ve baba davranışları olarak yansıtmaları informal eğitim kapsamındadır. Anne-baba olmayı öğrenmek için planlı, programlı bir eğitim alınmadığı için ve gelişigüzel öğrenme gerçekleştiği için informal eğitim gerçekleştiği söylenebilir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 16: Sözlere söyleyen bireyin Türk Milli Eğitimi'nin temel ilkelerinden planlılığa vurgu yaptığı söylenebilir. Planlılık; milli eğitimin iktisadi, sosyal ve kültürel kalkınma hedeflerine uygun olarak gerekli teknolojik gelişmeyi sağlayacak, mesleki ve teknik eğitime ağırlık verecek biçimde planlanmasını ve gerçekleştirilmesini ifade eder. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 17: Ailesinin maddi durumu yeterli olmadığı için gittiği okuldan burs alan Esma Türk Milli Eğitimin fırsat ve imkân eşitliği ilkesinden yararlanmaktadır. Çünkü eğitim masraflarını karşılamak için burs almaktadır. Fırsat ve imkân eşitliği kapsamında maddi imkânlardan yoksun başarılı öğrencilerin en yüksek eğitim kademesine kadar öğrenim görmelerini sağlamak amacıyla parasız yatılılık, burs, kredi ve başka yollarla gerekli yardımlar yapılır. Özel eğitime ve korunmaya muhtaç çocukları yetiştirmek için özel tedbirler alınır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Test 3 Çözümleri

Çözüm 1: Okul Müdürü Mehmet Bey'in yaptığı bu davranış Türk Milli Eğitimin genellik ve eşitlik ilkesine uygun değildir. Genellik ve eşitlik ilkesini benimseyen eğitim kurumları dil, ırk, cinsiyet ve din ayrımı gözetmeksizin herkese açıktır. Eğitimde hiçbir kişiye, aileye veya zümreye imtiyaz tanınmaz. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 2: Türk Milli Eğitim Sistemi'nin genel amaçları ve temel ilkeleri Milli Eğitim Temel Kanunu düzenlemesinde yer almaktadır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 3: Toplam Kalite Yönetimi; her türlü hizmetten faydalanan bireylerin mevcut ve gelecekteki beklentilerinin tespit edilerek tam ve ekonomik şekilde karşılanmasını amaçlayan, kalitenin oluşturulmasını, sürekliliğini ve geliştirilmesini sağlayacak bir yönetim anlayışıdır. Bu nedenle açıklaması yapılan anlayış Türk Eğitim Sistemi'nde kabul gören Toplam Kalite Yönetimi yaklaşımıyla ilişkilendirilir. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 4: İlköğretimin zorunlu olması Tevhid-i Tedrisat Kanunu'na uygun bir uygulamadır. A, B, C ve D seçeneklerinde yer alan uygulamalar ise 1739 sayılı Türk Milli Eğitim Temel Kanunu'nda yer almaktadır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 5: Açık sistem girdi, işlem (süreç) ve çıktılardan oluşmaktadır. Öğrenciler, ders araç-gereç ve materyalleri, öğretmenler ve öğretim programlarından oluşmaktadır. Öğretim etkinlikleri ise işlem yani süreç içerisinde yer almaktadır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 6: Eğitim ile kültür arasındaki ilişki ile ilgili A, B, D ve E seçeneklerinde yer alan ifadelerin tamamına ulaşılabilir. Ancak C seçeneği doğru bir ifade değildir. Çünkü eğitim ve kültür değişmeye karşı aynı ölçüde dirençli değildir. Eğitim, yeniliğe, değişebilirliğe ve güncellenmeye açık bir durum iken; kültür değişime kapalı, durağan bir yapıya sahiptir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 7: Milli Eğitim Bakanlığı tarafından hazırlanan proje kapsamında sınıf temsilcisi, okul temsilcisi, ilçe öğrenci meclisi il öğrenci meclisi seçimler doğrultusunda belirlenmektedir. Bu durum da Türk Eğitim Sistemi'nin demokrasi eğitimi ilkesi ile ilişkilidir. Demokrasi eğitimi; güçlü ve istikrarlı, hür ve demokratik bir toplum düzeninin gerçekleştirilmesi ve devamı için yurttaşların sahip olmaları gereken demokrasi bilincini öğrencilere kazandırma amaçlı faaliyetleri ifade eder. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 8: Türkiye'deki ortaokullar, merkez örgütte Milli Eğitim Bakanlığının Temel Eğitim Genel Müdürlüğü birimine bağlıdır. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 15: Program geliştirme sürecinde çalışma planları arasında en çok tercih edilen ve en çok kullanılan çalışma planı, işlem-zaman çizelgesidir. İşlem zaman çizelgesinin diğerlerine göre daha çok tercih edilmesinin nedeni ise tüm çalışmaların zamanında belirtilmiş olmasıdır. Verilen bu çizelgede değerlendirme ve belirtke tablosu yer değiştirdiğinde sıralama doğru olacaktır.

	AYLAR											
	Ekim			Kasım			Aralık					
İşlem Basamakları	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Planlama												
İhtiyaç Analizi												
Hedef yazımı												
Davranış yazımı												
İçerik analizi												
Belirtke tablosu												
Eğitim durumları												
Düzye belirleme testleri												
İzleme testleri												
Uygulama												
Değerlendirme												
Raporlaştırma												

Doğru cevap D seçeneğidir.

Test 3 Çözümleri

Çözüm 1: Program geliştirme, bir araştırma dizisi olduğundan birlikte çalışan bir program geliştirme grubu ya da birimine ihtiyaç vardır. Program geliştirme grupları üçe ayrılmaktadır. Bunlar karar ve koordinasyon grubu, çalışma grubu ve danışma grubudur. Program geliştirmede karar ve koordinasyon grubunun görevleri arasında A, B, D ve E seçeneklerinde yer alan ifadelerin tamamı yer almaktadır. Ancak program geliştirme sürecinin her aşamasında tam zamanlı çalışmalar yapmak karar ve koordinasyon ekibinin değil, program çalışma grubunun görevidir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 2: Analitik yaklaşım ulusal ve uluslararası koşullara dayalı değişimlere ait yönelimlerin dikkatli bir incelemesine esasına dayanır. Bu yaklaşımda, gelecekte ortaya çıkması muhtemel durumlardan hareketle ihtiyacın belirlenmesi esastır. Bugünkü mevcut duruma ait bilgilerden yararlanılarak geleceğe yönelik varsayımların ortaya konması istenir. Parçada bilinçsizce tüketilen suyun gelecek yıllarda su kesintilerine neden olacağı ifade edilmiştir. Bu durum da analitik yaklaşım kapsamında değerlendirilir.

Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 3: Çağdaş eğitim anlayışına göre hazırlanan bir öğretim programının başarılı olması için öğrenci velilerinden öncelikle beklenen davranışlar arasında A, B, D ve E seçeneklerinde yer alan ifadeler örnek gösterilebilir. Ancak öğrenci için okuma listesi oluşturmak; velilerin yapacağı bir şey değildir. Çünkü öğrenciler kendileri ilgi ve ihtiyaçları doğrultusunda okuma listesi hazırlamalıdır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 4:

- Demokratik yaklaşım; toplumdaki çoğunluğun ihtiyacını dikkate alma sürecidir. Toplumdaki çoğunluğun istekleri doğrultusunda ihtiyaçların saptanması adil bir yaklaşım izlendiğini gösterir. Otellerde çalışan bireylere bir anket uygulanması çoğunluğun görüşüne başvurulduğunu ve demokratik bir süreç izlendiğini gösterir.
- Prigel (dacum) tekniğinde temel amaç bir mesleğin tanımını yapmak, bir mesleğe ait genel beceri profilini ortaya koymak bu teknik kapsamında değerlendirilir. Turizm otelcilik meslek liselelerinde mesleğin gerektirdiği temel becerileri belirlenmiştir. Dolayısıyla parçada vurgulanmak istenen yaklaşım demokratik iken kullanılan teknik dacumdur. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 5: Serkan Öğretmen, bir program hazırlamak amacıyla öğrencilerini bir süre izlemiş ve sonuçları çetele kartları ile ifade etmiştir. Serkan Öğretmen'in doğrudan ve ilk elden veri topladığı ihtiyaç belirleme tekniği gözlemdir. Gözlem sürecinde gözlenecek özelliklerin doğal ortamlarında gözlenmesi eğitim ihtiyaçlarının daha etkili belirlenmesine yardımcı olacaktır. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 6: Program geliştirme sürecinde yapılması gerekenler sırasıyla I, II, III, IV ve V numaralı öncüllerde verilmiştir. İçeriğin seçimi ve düzenlenmesi konusunda sıradaki aşama belirtke tablosunun hazırlanması olacaktır. Hedef davranışlar ve program içeriğinin iki boyutlu bir çizelge üzerinden gösterilmesine belirtke tablosu denir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 7: Karar ve koordinasyon grubunda daha çok uygulama alanlarından programların sonuçlarından etkilenenler görev almaktadır. Bu nedenle Milli Eğitim Bakanlığı temsilcisi, öğrenci temsilcisi, öğretmen meslek örgütlerinin temsilcisi ve öğrenci veli temsilcileri karar ve koordinasyon grubunun üyelerindedir. Ancak eğitim sosyoloğu karar ve koordinasyon ekibinden değil danışma grubu üyelerindedir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 8: Otomobil firmasının talebi üzerine otomotiv bölümüm öğrencilerinin sorun yaşadığı alanları tespit etmeye çalışan okul yetkilisi firmada yapılan işi ayrıntılı incelemiştir. Böylece işin her aşaması, gerektirdiği bilgi ve becerilerle detaylı belirlenmiştir. Bu durum ihtiyaç belirleme tekniklerinden meslek (iş) analizi kapsamındadır. Meslek (iş) analizi; eğitim ihtiyacının belirlenmesinde, eğitim programı hedefleri ve içeriğinin oluşturulmasında, ayrıntılı iş ve görev tanımlarının yapılmasında kullanılır. Meslek (iş) analizlerinin hizmet öncesi ve hizmet içi eğitimin gerekli olup olmadığı konusunda kullanım alanları mevcuttur. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 9: Program geliştirme sürecinde programı oluşturacak asıl grup, çalışma grubudur. Çalışma grubunun üyeleri arasında program geliştirme uzmanı, ölçme-değerlendirme uzmanı, konu alanı uzmanı ve öğretmeni örnek gösterilebilir. Ancak iletişim uzmanı, çalışma grubunun üyeleri arasında değil, danışma grubu üyeleri arasında yer almaktadır. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 10: Gelecekte ortaya çıkabilecek durumları belirleyebilme adına uzmanların ortak görüşünü alma tekniği "delphi" olarak adlandırılır. Delphi tekniğinde uzmanlar çoğunlukla kendilerine e-posta yoluyla gönderilmiş anketleri doldurur ve başka uzmanların birbirinden etkilenme olasılığı en aza indirilir. Sorudaki çalışma grubunun da geleceğe dair uzmanların e-posta yoluyla görüşlerini aldığı belirtildiğinden kullanılan ihtiyaç belirleme yaklaşımı delphi olur. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 11: Pilot uygulama yaparken süreci değerlendirmek amacıyla başarı testleri hazırlanır. Hazırlanan başarı testleri program geliştirme sürecinde öğretim programının niteliği hakkında geribildirim sunar. Geri bildirim sonucunda hazırlanan programda değişiklik yapmaya gidilebilir veya düzeltilmesi gereken yerler düzeltilir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Çözüm 12: Delphi anket tekniği; birbirinden haberdar olmayan konu ile ilgili uzmanlardan oluşturulmuş bir grubun gelecekteki öğrenci profilleri hakkında görüşlerinin alınması için uygulanan yazılı veri toplama aracıdır. Delphi tekniği bugünkü durumu ortaya koyan görüşlerin toplanmasından ziyade gelecekte öğrenci eğitimleri üzerine farklı uzmanların görüşlerinin alınması esasına dayanmaktadır. Bu nedenle 10. sınıf tarih programı oluşturulurken farklı üniversitelerde görev yapan birbirini görme olasılığı olmayan 20 öğretim görevlisine anket uygulanması, delphi anket tekniğidir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Çözüm 13: Naciye Öğretmen'in 6. sınıftaki konu eksikliğinden dolayı öğrencilerine 7. sınıf konularını öğretememesi programdaki eksiklikten kaynaklanmaktadır. Naciye Öğretmen yeni konulara başlamadan önce ön koşul bilgilerin öğretilmesini programına dahil etmesi farklar yaklaşım kapsamındadır. Farklar yaklaşımı; gözlenenle beklenen başarı düzeyleri arasındaki farkı ortaya çıkarır. Bu yaklaşıma göre ihtiyaç; beklenen beceri düzeyi ile gerçek / var olan beceriler arasında farkla ortaya çıkar. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 14: Programa alınan hedeflerin ne düzeyde gerçekleştiği, eksiklikler olup olmadığı belirlenirken program geliştirme ekipleri tarafından düzeltmelerin yapılmasını sağlayan izleme ve performans testlerinin hazırlanmasıdır. İzleme ve performans testlerinin kullanılması programın ne derece etkili olduğunu göstermede yardımcı olur. Doğru cevap D seçeneğidir.

Çözüm 15: Türkiye'deki eğitim programlarında teorik ile pratik bilgi düzeyinde çok boyutlu farklar olması eleştirileri ve sorunları beraberinde getirmiştir. Bu nedenle sorunu ortadan kaldırmak için bazı çalışmalar yapılması öngörülmüştür. Karar ve koordinasyon grubu sadece teorik bilgiye başvurduğu için, danışma grubu ihtiyaç anında kullanıldığı için, çalışma grubuna eğitim gören öğrenci temsilcisinin alınması yaşıntı eksikliğinden kaynaklandığı için uygun değildir. Ancak teorik ve pratik bilgi arasındaki farkı en aza indirmek ve daha nitelikli bir eğitim gerçekleştirmek amacıyla çalışma grubuna bu alanda çalışan personel temsilcisi olmak daha uygundur. Çünkü çalışma grubu her aşamaya vakit ayırarak mevcut problemi ortadan kaldırmaya yöneliktir. Doğru cevap C seçeneğidir.

Çözüm 16: Öğrencilerin sınav süresini yetiştirememeleri sonucu derslane yönetiminden sınav öncesi "Hızlı okuma teknikleri eğitimi" verilmesini istemeleri demokratik yaklaşım kapsamındadır. Demokratik yaklaşım; toplumdaki bazı referans veya baskı gruplarının ve toplumun çoğunluğunun görüşleri ve değişim talepleri doğrultusunda eğitim ihtiyacını analiz etme yaklaşımıdır. Derslane yönetiminin de çoğunluğun talebi doğrultusunda bir eğitim programı hazırlaması demokratik yaklaşım ile ilişkilendirilir. Doğru cevap E seçeneğidir.

Çözüm 17: Program geliştirme sürecinde hazırlanan öğretim programının uygun koşullarda denenecek eksikliklerin giderilmesine ve uygulanmasına karar verme yetkisi karar ve koordinasyon ekibine aittir. Karar ve koordinasyon grubunun hangi alanlarda program geliştirme çalışmaları yapılacağına karar vermek, ülkenin temel eğitim felsefesinin bu programlara yansıtılmasını sağlamak, hazırlanan programların kabul ya da değişiminde karar organı olarak görev yapmak gibi bazı görevleri vardır. Doğru cevap A seçeneğidir.

İvedik Organize Sanayi Matbaacılar Sitesi
1518 Sok. Mat-Sit İş Merkezi No:2/20 Yenimahalle / ANKARA
Tel: 0 312 384 29 95 | Faks: 0312 342 23 58
www.datayayinlari.com | bilgi@datayayinlari.com
WhatsApp: 0 505 925 57 81

